

nost, nutriční nenáročnost, schopnost regulace metabolismu a tvorby indolentního, zarůstajícího biofilmu je předurčuje k přežití a osídlení různých substrátů. Umělé teplovodní prostředí skýtá optimální a prakticky bezkonkurenční podmínky pro jejich pozvolnou propagaci.

Cílem příspěvku je sdělení o monitoringu výskytu mykobakterií v teplé, užitkové, pitné a odpadní vodě, včetně návrhu opatření redukujících expoziční riziko, kontaminaci klinického vybavení a vyšetřovaných vzorků klinického materiálu.

Kultivační vyšetření bylo provedeno dle normy ČSN 75 7840 a metodou kvantitativní PCR. V letech 2023–2026 bylo opakovaně vyšetřeno 120 vzorků různých typů vod z 10 zdravotnických zařízení. Vyšetření byla provedena na základě přímé poptávky klinických zařízení. Řešeny byly pseudoepidemie hospitalizovaných pacientů. Ve dvou lůžkových zařízeních pro dlouhodobou hospitalizaci pacientů se závažnou predispozicí byly z teplovodního řadu masivně izolovány *M. chimaera* a *M. avium* ssp. *hominissuis*. *M. chimaera* byla jednoznačně potvrzena také v přístrojích pro termoregulaci operovaných pacientů na kardiochirurgických jednotkách v ČR a vodovodním řadu jednoho klinického zařízení. Z dalších druhů dominovalo, zejména v teplovodních výměnících, *M. xenopi*. Z trvale zavlhlých míst sociálních zařízení a koupelen bylo pravidelně izolováno *M. fortuitum* z koncových částí potrubí ve směsi s jiným druhem, vždy rovněž *M. gordonae*.

Mimo bezprostřední expoziční riziko predisponovaných pacientů lůžkových zařízení přináší sekundární kontaminace odebíraných klinických vzorků (ambulace, lůžkové jednotky, laboratoře) diagnostické rozpaky a komplikace vedení terapie. Druhy komplexu *M. avium* jsou schopny vytvářet indolentní, zarůstající kolonie na umělohmotných površích a jejich trvalá eliminace je prakticky nemožná.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0212>

Netuberkulózní mykobakterie a infekce spojené se zdravotní péčí
Nontuberculous mycobacteria and healthcare-associated infections

Vít Ulmann

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě, Oddělení bakteriologie a mykologie, Ostrava, Česká republika

Pozorovaným fenoménem posledních čtyř let je nárůst rezistentní kolonizace vodovodních systémů zdravotnických zařízení atypickými mykobakteriemi. Vysoká odol-